

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 451/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. júla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. J., P., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 1, čl. 39 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

- rozhodnutiami Sociálnej poisťovne č. 741 009 7035 z 10. septembra 2008, č. 741 009 7035 z 12. decembra 2008, č. 741 009 7035 z 3. mája 2011 a jej postupom v konaniach, ktoré predchádzali ich vydaniu,

- postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 43 Sd/20/2008 a jeho rozsudkom z 23. augusta 2011 a

- postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 7 So/208/2011 a jeho rozsudkom z 30. októbra 2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. J. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. januára 2013 doručená sťažnosť Ing. M. J., P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie

základných práv podľa čl. 19 ods. 1, čl. 39 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami Sociálnej poisťovne č. 741 009 7035 z 10. septembra 2008, č. 741 009 7035 z 12. decembra 2008, č. 741 009 7035 z 3. mája 2011 a jej postupom v konaniach, ktoré predchádzali ich vydaniu, postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 43 Sd/20/2008 a jeho rozsudkom z 23. augusta 2011 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 So/208/2011 a jeho rozsudkom z 30. októbra 2012.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľovi bol na základe žiadosti zo 7. mája 2008 rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. 741 009 7035 z 10. septembra 2008 priznaný invalidný dôchodok vo výške 5 875 Sk s účinnosťou od 14. mája 2008. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. 741 009 7035 z 12. decembra 2008 bol sťažovateľovi invalidný dôchodok znížený na sumu 208,80 € s účinnosťou od 2. marca 2009 a následne rozhodnutím č. 741 009 7035 z 3. mája 2011 bol zvýšený na sumu 464,30 € s účinnosťou od 3. februára 2010.

Proti rozhodnutiam Sociálnej poisťovne podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 43 Sd/20/2008-103 z 23. augusta 2011 tak, že rozhodnutie Sociálnej poisťovne z 10. septembra 2008 v spojení so zmeňujúcimi rozhodnutiami z 12. decembra 2008 a z 3. mája 2011 podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 7 So/208/2011 z 30. októbra 2012 tak, že rozsudok krajského súdu potvrdil.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že rozsudok najvyššieho súdu nie je dostatočne odôvodnený. V tejto súvislosti uvádza:

„Podľa názoru sťažovateľa sa však NS SR v odôvodnení rozsudku nevyporiadalo so všetkými argumentmi uvedenými v odvolaní, ako aj v predchádzajúcich výpovediach a faktoch tvrdených sťažovateľom, a to aj napriek povinnosti upravenej v ustanovení § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku... Z odôvodnenia rozsudku však nevyplýva, ako sa NS SR vyporiadalo s diagnózou stanovenou už pri hospitalizácii sťažovateľa v NsP S., keďže v prepúšťacej správe z neurologického oddelenia zo dňa 11. 11. 2005 bolo uvedené, že sťažovateľovi bol zistený organický psychosyndróm (syndróm nápadného zhoršenia novopamäte aj staropamäte so zachovaním bezprostredného rozpamätania a znížená schopnosť naučiť sa novú látku a dezorientovanosť v čase alebo aj amnestický syndróm -rôznorodé psychické disfunkcie), ktorý však všetky nasledujúce lekárske správy a posudky opomínali a uvedenú nejasnosť neodstránil ani NS SR, a teda nereagoval na podstatné odvolacie otázky (t.j. nebol dostatočne zistený skutkový stav). Uvedené nie je podľa názoru sťažovateľa možné posúdiť ako skutočnosť, ktorá nemala podstatný vplyv na výsledok rozhodnutia (kedy nie je povinnosťou súdu zaoberať sa všetkými námietkami odvolateľa), t.j. rozhodnutie nebolo odôvodnené v súlade s princípmi a judikatúrou ESLP. Na základe toho sa sťažovateľ domnieva, že nemožno akceptovať, aby odôvodnenie rozhodnutia súdu vychádzalo a riadilo sa len lekárskymi správami s odbornými výrazmi a diagnózami (často pre bežných ľudí nezrozumiteľnými) pri rozhodovaní bez toho, aby obsahovalo aj stručné opísanie a objasnenie skutočností pochopiteľným, zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom.

... NS SR sa touto skutočnosťou nezaoberal a neodôvodnil ju (t. j. v odôvodnení nevysvetlil, z akého dôvodu sa nezaoberal základným bodom odvolania, a to prepúšťacou správou z neurologického vyšetrenia z roku 2005 a v nej uvedenu diagnózou organický psychosyndróm), ale vychádzal len z neskorších lekárskeho posudkov, ktoré sa však danou prepúšťacou správou takisto nezaoberali.“

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza:

«Podľa názoru sťažovateľa bolo povinnosťou posudkových lekárov pri posudzovaní zdravotného stavu objektívne zistiť dátum vzniku invalidity (ako aj jej miery) a vychádzať nielen z predložených lekárskeho správ (naviac keď ich posudkoví lekári nepovažovali za dostačujúce) a skúmať skutkový stav v rámci posudkovej činnosti komplexne aj s ohľadom

na skutočnosť, že zdravotný stav posudzovaného môže byť takej závažnosti, že objektívne vzhľadom na poškodenie organizmu (a tým väčšmi nervového systému) nie je schopný sám sa zorientovať v možnostiach, ktoré mu právny poriadok umožňuje. Práve v prípade sťažovateľa sa stalo, že dlhé obdobie po náhlej cievnej mozgovej príhode mu jeho zdravotný stav nedovoľoval reálne sa domáhať svojich práv a až v roku 2008 po absolvovaní medikamentóznej liečby bol schopný podať žiadosť o priznanie invalidného dôchodku. Liečba v období od roku 2005 spôsobila zlepšovanie mozgových funkcií (sťažovateľ dokázal rozoznať, či je ráno alebo večer) a postupné obnovovanie orientačných schopností, ktoré boli narušené okrem iného aj podstatným zúžením zorného poľa... ktoré bolo sťažovateľovi diagnostikované už v roku 2005 pri hospitalizácii na neurologickom oddelení očným konzíliom zo dňa 10. 11. 2005. Aj tieto skutočnosti dokazujú, že zdravotný stav ihneď po mozgovej príhode nemohol byť objektívne lepší, resp. nemožno akceptovať tvrdenie obsiahnuté v lekárskom posudku zo dňa 1. 7. 2011, že „ťažká organická porucha sa vyvíjala postupne a závažnou sa stala až vtedy, keď pre túto diagnózu musel byť sťažovateľ hospitalizovaný“, ako ani záver, že „očné vyšetrenie nemá vplyv na zmenu dátumu priznania invalidného dôchodku“, nakoľko danými skutočnosťami je preukázané, že porucha mozgu a výpadok zorného poľa vznikol v priamej súvislosti s náhlou cievnu mozgovou príhodou. ...

Sťažovateľ je toho názoru, že celé konanie a jeho výsledok vyznieva nespravodlivo, najmä z pohľadu vnútorného pocitu krivdy vzniknutého na základe ešte doteraz dostatočným spôsobom nezodpovedaným otázkam týkajúcich sa podanej liečby po mozgovej mŕtvici (námietky sú obsiahnuté v sťažnosti adresovanej Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou), resp. následného poučenia v prepúšťacej správe, ktoré v spojení s negatívnymi dôsledkami choroby spôsobili, že sťažovateľ nebol vlastnými silami schopný nielen vybaviť potrebné záležitosti súvisiace s preukazovaním zníženej pracovnej schopnosti, ale ani sa o seba postarať a žiť plnohodnotný život (bola potrebná celodenná starostlivosť matky). Dátum vzniku invalidity je pritom dôležitou okolnosťou, z ktorej vyplývajú viaceré závažné dôsledky, najmä platenie poistného na sociálne poistenie (v čase ochorenia bol sťažovateľ SZČO), či zánik životných poistení a pod. ...»

Sťažovateľ v sťažnosti namieta celkovú dĺžku odvolacieho konania, pričom tvrdí, že najvyšší súd rozhodol v predmetnej veci neprimerane dlho. V tejto súvislosti v sťažnosti uvádza:

„Sťažovateľ takisto namieta porušenie svojho práva na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote garantovaného ústavným poriadkom Slovenskej republiky vzhľadom na dĺžku konania a rozhodovania na NS SR, nakoľko hoci zložitost' veci si nevyžadovala vykonanie ďalších dôkazov, o odvolaní proti rozhodnutiu KS TT zo dňa 23. 8. 2011 rozhodol až po uplynutí 13 mesiacov (dňa 30. 10. 2011), čo nie je pre dané konanie, kde sa rozhoduje o hmotnom zabezpečení zdravotne postihnutej osoby, podľa názoru sťažovateľa akceptovateľné. Bez toho, aby NS SR vykonával akékoľvek úkony, vo veci nekonal aj napriek urgenciám sťažovateľa a spôsobil tak právnu neistotu a nemožnosť sa domáhať svojich práv, nakoľko SP bez rozhodnutia NS SR odmietla konať o návrhoch sťažovateľa. Zároveň sťažovateľ poukazuje na celkovú dĺžku konania zahrňajúcu konanie a rozhodovanie na SP, KS TT a NS SR, nakoľko konanie o žiadosti o priznanie invalidného dôchodku začalo dňa 7. 5. 2008, t. j. pred vyše 4 rokmi.“

Na základe týchto skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo... podľa čl. 19 ods. 1... [a]... podľa čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky bolo porušené konaním a rozhodovaním Sociálnej poisťovne Bratislava, Krajského súdu Trnava a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Základné právo prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... bolo porušené postupom a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Zrušuje sa rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7So/208/2011 zo dňa 30. 10. 2012 a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadostučinenie 5.000 €, ktoré je mu Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Návrh na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia s'ťažovateľ odôvodňuje tým, že „počas nečinnosti NS SR sa nemohol účinne domáhať svojich práv týkajúcich sa primeraného hmotného zabezpečenia a na jeho základe mu vznikla škoda tým, že nemal príjem, na ktorý mal nárok, nakoľko jeho zdravotný stav bol v čase po vzniku zdravotného postihnutia natoľko vážny, že si vyžadoval zvýšené finančné prostriedky súvisiace s liečbou, pričom nemožno opomenúť ani tú skutočnosť, že s'ťažovateľ bol v čase po vzniku zdravotného postihnutia vyradený z akéhokoľvek spoločenského života, pričom zo strany príslušných orgánov mu nebola poskytnutá dostatočná pomoc týkajúca sa riešenia vzniknutej situácie s ohľadom na možnosti, ktorú mu právny poriadok Slovenskej republiky poskytoval“.

Ešte pred predbežným prerokovaním s'ťažnosti sudca IV. senátu ústavného súdu Ladislav Orosz (ďalej aj „oznamovateľ“) listom z 28. marca 2013 v zmysle § 27 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predsedníčke ústavného súdu oznámil, že vo veciach uvedených v oznámení je členom senátu IV. ÚS (ako sudca spravodajca, resp. člen senátu). Vo všetkých uvedených veciach figuruje na strane odporcu (aj) najvyšší súd, a to v rámci jeho rozhodovacej činnosti (trestnoprávnej, občianskoprávnej, obchodnoprávnej a správnej). Oznamovateľ, aj keď sa necítil byť v uvedených veciach predpojatý pri výkone funkcie sudcu a bol pripravený rozhodnúť o s'ťažnostiach objektívne a nestranne, vzhľadom na (i) podané trestné oznámenie JUDr. Š. H. (predsedu najvyššieho súdu) z 22. februára 2013 proti jeho osobe, ako aj (ii) JUDr. Š. H. v televízii 21. februára 2013 a 11. marca 2013 prezentované osobné invektívy proti jeho osobe predložil vec predsedníčke ústavného súdu na zabezpečenie postupu podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Prvý senát ústavného súdu uznesením č. k. I. ÚS 367/2013-8 z 5. júna 2013 rozhodol, že sudca IV. senátu ústavného súdu Ladislav Orosz vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 6/2013 nie je vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie. V nadväznosti na to IV. senát ústavného súdu v konaní o s'ťažnosti s'ťažovateľa pokračoval ďalej v konaní.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Sťažovateľ v petite sťažnosti uvádza, že k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a čl. 39 ods. 1 ústavy došlo „konaním a rozhodovaním Sociálnej poisťovne Bratislava, Krajského súdu Trnava a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky“. V petite sťažnosti tiež namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 7 So/208/2011 z 30. októbra 2012, pričom uvedený rozsudok najvyššieho súdu priložil ako prílohu k sťažnosti. Z predmetného rozsudku je zrejmé, že najvyšší súd ním rozhodol o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu č. k. 43 Sd/20/2008-103 z 23. augusta 2011. Krajský súd predmetným rozsudkom rozhodol o opravnom prostriedku sťažovateľa podľa § 250l OSP tak, že potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne č. 741 009 7035 z 10. septembra 2008 v spojení s rozhodnutiami Sociálnej poisťovne č. 741 009 7035 z 12. decembra 2008 a č. 741 009 7035 z 3. mája 2011.

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a čl. 39 ods. 1 ústavy rozhodnutiami Sociálnej poisťovne č. 741 009 7035 z 10. septembra 2008, z 12. decembra 2008, z 3. mája 2011 a jej postupom v konaniach, ktoré predchádzali ich vydaniu, a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 43 Sd/20/2008 a jeho rozsudkom z 23. augusta 2011

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a čl. 39 ods. 1 ústavy rozhodnutiami Sociálnej poisťovne č. 741 009 7035 z 10. septembra 2008, z 12. decembra 2008, z 3. mája 2011 a jej postupom v konaniach, ktoré predchádzali ich vydaniu,

a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 43 Sd/20/2008 a jeho rozsudkom z 23. augusta 2011 ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity ustanovený v čl. 127 ods. 1 ústavy (premietnutý aj do § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde), z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať namietané rozhodnutia Sociálnej poisťovne z 10. septembra 2008, z 12. decembra 2008, z 3. mája 2011 a jej postup v konaniach, ktoré predchádzali vydaniu týchto rozhodnutí, pretože ich preskúmal na základe opravného prostriedku sťažovateľa podľa § 250i a nasl. OSP krajský súd. Rovnako tak ústavný súd konštatuje nedostatok právomoci preskúmať postup krajského súdu v namietanom konaní a jeho rozsudok z 23. augusta 2011, pretože ich preskúmal najvyšší súd na základe odvolania sťažovateľa podľa § 201 a nasl. OSP.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 So/208/2011 a jeho rozsudkom z 30. októbra 2012

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti smerujúcej proti zbytočným priet'ahom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán (najvyšší súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na

prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už v sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred jej podaním (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia sťažnosti nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06), t. j. musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. marca 2009).

Ústavný súd konštatuje, že predmetom sťažnosti v tejto časti je preskúmavanie opodstatnenosti tvrdenia sťažovateľa, podľa ktorého postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 So/208/2011 malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zo sťažnosti a z jej príloh je zrejmé, že najvyšší súd v namietanom konaní rozhodol rozsudkom 30. októbra 2012.

Keďže sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v namietanom konaní sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 3. januára 2013, t. j. v čase, keď najvyšší súd už vo veci samej nekonal, v dôsledku čoho už k namietanému porušovaniu v sťažnosti označených práv jeho postupom nemohlo dochádzať, ústavný súd sťažnosť v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

3. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 19 ods. 1 a čl. 39 ods. 1 ústavy postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 So/208/2011 a jeho rozsudkom z 30. októbra 2012

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu absencia porušenia ústavnoprocených princípov vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti všeobecných súdov za porušenie základných práv a slobôd sťažovateľa hmotnoprávneho charakteru, medzi ktoré patria aj sťažovateľom označené základné práva podľa čl. 19 ods. 1 a čl. 39 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 116/05). Ústavný súd v súlade so svojou skoršou judikatúrou (napr. II. ÚS 78/05) aj naďalej zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv, práv a slobôd hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocené princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, prípadne čl. 6 dohovoru. V opačnom prípade by ústavný súd bol opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namieta, že najvyšší súd sa v odôvodnení svojho rozsudku nedostatočne vysporiadal s jeho odvolacími námietkami. Právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia súdu je súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. IV. ÚS 115/03).

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom sťažovateľa, ktorý je vyjadrený v návrhu na rozhodnutie (petite). Tvrdenia o porušení iných ustanovení ústavy, ktoré sťažovateľ uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, je v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť argumentácie sťažovateľa (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07, IV. ÚS 279/07). Sťažovateľ v petite svojej sťažnosti nenamieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z toho dôvodu ústavný súd mohol skúmať prípadné porušenie základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a čl. 39 ods. 1 ústavy len v súvislosti s tvrdým porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd rozhodol, že sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je zjavne neopodstatnená, preto nemôže vysloviť ani porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 19 ods. 1 a čl. 39 ods. 1 ústavy.

Na tomto základe ústavný súd odmietol sťažnosť aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v sťažnosti.

Napriek uvedenému ústavný súd nad rámec svojho rozhodnutia poukazuje na odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu, v ktorom sa uvádza:

„Odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa dospeli k rovnakému záveru, že posudkoví lekári v lekárskejších posudkoch zhodnotili zdravotný stav navrhovateľa v súlade s § 71 ods. 3 a ods. 4 zákona o sociálnom poistení. Hoci navrhovateľ v odvolaní namietal nesprávne určenie percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, neuviedol žiadne také skutkové a právne dôvody, ktoré by spochybňovali správnosť záverov

posudkovej lekárky MUDr. M. B. a ostatných posudkových lekárov, ktorí jeho zdravotný stav skúmali skôr.

V dôsledku skutočnosti, že od dátumu vzniku invalidity sa zisťuje potrebná doba dôchodkového poistenia, súd prvého stupňa v dostatočnom rozsahu doplnil o tejto otázke dokazovanie o ďalšie lekárske správy. Aj podľa názoru odvolacieho súdu o odbornej úrovni, objektívnosti a správnosti záverov posudkových lekárov sociálnej poisťovne nebolo dôvodu pochybovať.

Krajský súd preto nepochybil, keď na základe výsledkov vykonaného dokazovania rozhodnutie odporkyne považoval za vecne správne a zákonné. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa § 219 OSP rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny.

Podľa § 250k ods. 1 prvá veta OSP ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania.

V prejednávanej veci navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný, preto odvolací súd mu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania (§ 250k ods. 1 OSP).“

Z odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, že sa stotožňuje s rozhodnutím krajského súdu, čo sa týka zhodnotenia zdravotného stavu sťažovateľa a považuje rozhodnutie krajského súdu za vecne správne a zákonné. Ústavný súd tento záver najvyššieho súdu nemá dôvod spochybňovať a obidve rozhodnutia všeobecných súdov považuje za ústavne akceptovateľné.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júla 2013